

MERAK
ETTİKLERİNİZ

Tutku Yayınları

İçindekiler

Acaba...

Noel ve yılbaşı arasında ne fark vardır?	19
Bir insan hiç uyumadan kaç saat durabilir?	21
Hayvanlardan insanlara kan nakli yapılabilir mi?	23
Rüyalar kaydedilebilir mi?	24
Erkekler mi daha akıllıdır, kadınlar mı?	26
Güneş'in de bir ömrü var mıdır?	27
Balıklar su içer mi?	28
Biyolojik saat nedir?	30
20. yüzyılın ilk icadı nedir?	31
İnsanlar yüzerken de terler mi?	32
Amazonlar kimdir?	34
Çölde kar yağar mı?	36
Develerin hörgüçlerinde ne bulunur?	37
Kola nerden gelir?	38
Kış uykusuna yatan bir hayvan uyandırılabilir mi?	39
Colomb Amerika'yı keşfettiğinde orada bulunan halk Aztekliler miydi, İnkalar mı?	40
Doğuştan görme özürlüler rüya görür mü?	41
Sesin tınısı nedir?	43
Damarlarımızın uzunluğu kaç kilometredir ve bu damarlarda kan dolaşımı kaç dakika sürer?	44
Paslanmaz çelik paslanmaz mı gerçekten?	45
Sirke ve şarap arasındaki fark nedir?	48

Evet ve hayır kelimeleri Türkçeye nereden gelmiştir?	50
Şahinler ya da kartallar gibi iyi görebilen hayvanların da gözleri bozulabilir mi?	51
İnsan bir günde veya bir yılda kaç kirpik döker?	52
Rujun kimyasal yapısı nedir?.....	53
Örümcek ağı gerçekten dünyanın en sağlam maddesi midir?	54
Altın oran nedir; nerelerde kullanılır?	56
Mp3 nedir?.....	57
Gözyaşı sadece sudan mı oluşur?	58
Plüton gezegen midir, değil midir?	60
Kurşun kalem kurşundan mı yapılır?.....	62
Fillerin katledilmesine neden olan dişleri ne işlerine yarar?	63
Koyu tenli ya da esmer insanlar, açık tenli insanlara göre güneşten daha az mı etkilenir?.....	65
Kalın bağırsakla ince bağırsağın uzunluğu kaç metredir?.....	67
Aynaların arkasına sürülen sır hangi maddelerden yapılmıştır?	68
Bulutlu bir günde güneşlenmek ya da yanmak mümkün müdür?.....	69
Kaplıca ve Ilıca arasında bir fark var mı?	70
Ay dünyaya çarparsa ne olur?.....	71
İlk mum ne zaman ve kimler tarafından yapıldı?	72
Uzayda dikilen bir bayrak dünyadaki gibi dalgalanır mı?	73
Çocuk ana rahmindeyken DNA testi yapılabilir mi?.....	74
Tırnağımızın 1 milimetre uzaması kaç gün sürer?	75
Hangi Balık Elektrik Üretir?.....	76
Petrol de donar mı?	78

Evrenin yaşı kaçtır?	79
Bitkilerin bulunduğu odalar da uyumak zararlı mıdır?.....	81
Örümcekler suyun içinde ağ örebilirler mi?	82
Güneş milyarlarca yıldır yanıyor enerjisini nereden alıyor?	83
Hayvanların niçin kuyruğu var?	84
Kuluçkaya yatmış olan bir tavuğun, belirli aralıklarla yumurtalarını çevirmesinin nedeni nedir?.....	86
İnsanın iç sıcaklığı 37 dereceyse, dış yüzeyinin sıcaklığı kaç derecedir?	87
Uzayda da yönler var mıdır?	88
Video gösteren ve resim çeken telefonların diğer telefonlardan farkları nedir?.....	89
Kibriti kim bulmuştur?	90
Bir denizyıldızı kesilen kolundan tüm vücudunu yenileyebilir mi?	91
24 ayar altın ne demektir?	93
Bilgisayarları hep açık bırakmak mı iyidir, kapatıp açmak mı?	94
Bazen esnerken yapılan konuşmaları çok az veya hiç duyamamızın sebebi ne olabilir?	96
Güneş ömrünü tamamladığında bir kara deliğe mi dönüşecek?	98
Kediler neye göre "büyük kedi" ve "küçük kedi" olarak tanımlanırlar?	99
Kar eridiği zaman beyazlığı nereye kaybolur?	101
Bilgisayarla karşılaştırma yapılırsa, insan beyni mi daha hızlı çalışır, yoksa bilgisayar mı?.....	102
Hepimiz renkleri aynı şekilde ve aynı tonlarda mı görüyoruz?.....	104
Güneş'in asıl rengi nedir?	105
Köpeklerin bıyıkları ne işe yarar?	107

Suyu 0 derecede kaynatmak mümkün müdür?	108
Yerküre'ye Ay'ın her zaman aynı yüzü dönüktür. Güneş Sistemimizdeki diğer uydular için de aynı durum geçerli midir?	109
Güneşin sıcaklığı kaç derecedir?	111
Çift sarılı yumurtalardan çift civiv çıkar mı?	112

Neden?...

13 sayısı neden uğursuz kabul edilir?	115
Kaşınmaya başlayınca kadar bir sivrisinek tarafından ısırıldığımızı neden anlayamıyoruz?	117
Neden yemek yedikten sonra uykumuz gelir?.....	119
Horozlar neden sabahları erkenden öterler?.....	121
İnsanların gözleri kahverengiden başka neden sadece mavi, yeşil ya da ela olur?	122
Karnımız neden guruldar?	123
Sinekler neden ön ayaklarını birbirlerine sürterler?.....	124
Neden bilgisayar klavyelerinin harfleri alfabeye göre dizilmez?	126
Ateşin yanması için oksijen gerektiği halde neden muma üflediğimizde söner?.....	128
Karşımızda esneyen biri olduğunda neden biz de esneriz?	130
Sümük neden olur?	132
Yılanların neden diğer hayvanlar gibi ayağı yoktur?	133
Tırnaklarımız neden uzar?.....	134
Kutuplarda yaşayan hayvanların renkleri neden genelde beyazdır?	136
Hindiye neden Turkey denir?.....	137
Ay neden yuvarlaktır?	138
Kurbağaların derileri niçin nemlidir?	139

Bazen neden tüylerimiz diken diken olur?	141
Gökyüzü neden mavidir?	142
Ata Neden Soldan Binilir.....	143
Yılanlardaki zehir neden kendilerine zarar vermez?	144
Gözlerimizi neden kırıyoruz?	146
Kemikler neden beyaz renklidir?	147
Neden Greenwich başlangıç meridyenidir?.....	148
Aslında sarı renkte olan mısır neden patlatılınca beyaz oluyor?	149
Kumaşları keserken kullandığımız makaslar, kâğıt ya da karton kestiğimizde neden körelir?	150
Neden insanlar da diğer memeliler gibi doğduktan çok kısa bir süre sonra yürümeye başlayamazlar?	151
Kurbağalar neden cinsiyet değiştirirler?	154
Kuşlar uyurken neden ayaklarını yukarı çekerler? ..	155
Işık saçan güneş ve yıldızlarla dolu olduğu halde neden uzay siyahtır?	156
Alyans neden başka parmaklara takılmaz?.....	158
Hortumun gözü neden durgun ve sakindir?	159
Soğuk havalarda burnumuz neden kızarır?	160
Yılanlar ve kertenkeleler, neden sürekli dillerini dışarıda tutar?	161
Rüyamızda neden bağıramayız?	162
Neden denizatının erkeği doğurur?	164
Hepimiz aynı anatomik yapıya sahipsek neden farklı şeyler hissederiz?	166
Neden kaşınırız?	167
Sisli havalarda neden görüş mesafesi azalır?.....	169
Güneşte uzun süre kaldığımızda saçımızın rengi neden değişir?	170
Arılar karın üstü suya düşerlerse neden ölürler?.....	171

Kızlar neden Afrika'da 9-10 yaşında, İskandinavya'da 17-18 yaşında ergenlik çağına girerler?	172
Yüksek sıcaklıkta neden terleriz?	173
Tavuklar neden sarı veya beyaz gibi farklı renkte yumurtlarlar?	174
Neden genelde bilim adamları küçükken derslerinde başarılı değildir?	175
Kıllar neden çıkar?	176
Dondurucudan çıkarılan buz kalıplarından neden duman çıkıyormuş gibidir?	177
Neden timsah gözyaşı denir?	178
Neden saçımız uzuyor da kirpiklerimiz veya Kaşlarımız sürekli uzamıyor?	179
Bütün gezegenler Güneş'in etrafında aynı yönde döndükleri halde Venüs ve Uranüs neden ters yönde döner?	180
İnsanlar öldükten sonra neden şişerler?	181
Neden insanlar hafızalarını kaybettiklerinde konuşmayı ya da yürümeyi de unutmuyorlar?	182
Tavşanın gözüne ışık tutulduğunda neden hareketsiz kalır?	183
Japon yapıştırıcıları tüplerine neden yapışmazlar? ..	184
Kulaklarımız neden çınlar?	185
Neden erkek el parmaklarının üzerinde kıllar vardır?	186
Neden hıçkırıyoruz?	187
Kutup bölgelerinde yaşayan hayvanlar neden donarak ölmez?	189
Neden kadınlardan daha çok erkeklerde kellik görülür?	191
Kızgın yağa su damlayınca neden sıçrar?	193
Soğan neden göz yaşartır?	194
Nane neden ferahlık hissi verir?	196

Öleceklerini bile bile neden pervaneler ışığa uçarlar?	197
Kadınlarda erkeklik, erkeklerde kadınlık hormonunun bulunmasının nedeni nedir?	199
Suda çok kaldığımızda parmak aralarımızın beyazlaşmasının ve parmak uçlarındaki derinin büzüşmesinin nedeni nedir?	201
Hapşırırken neden göz kırpmadan duramayız?	202
Kaktüsler neden dikenli olurlar?	203
Yağmur yağdığında neden ortalık toprak solucanlarıyla doluverir?	204
Elektrik neden insanı çarpar?	205
İnsanlarda neden gamze oluşur?	206
Limon neden ekşidir?	207
Biberden ağızımız yandığında su içmek neden işe yaramaz?	208
Mısır'da kediler neden kutsaldır?	209
Çürüyen meyve neden kahverengileşir?	212
Balıkların neden göz kapakları yoktur?	213
Uyumaya hazırlanırken bazen aşağı düşüyormuş hissine neden kapılırız?	214
Yağmur yağdıktan sonra toprak neden kocar?	215
Sabunun kendisi renkliyken köpüğü neden beyazdır?	216
Boyutu ne olursa olsun, bir kâğıdı neden altı kereden fazla katlayamayız?	218
Yengeçler neden yan yan yürürler?	220
Hamilelik testine neden Kurbağa Testi denir?	222
Radyo frekansları neden her şehirde ayrıdır?	223
Tüm yıldızlar gece görüldüğü halde, bir yıldız olan Güneş neden gündüz görünür?	224
Neden uzun süre hareketsiz kaldığımızda yoruluruz?	225

Keneleri yerleştikleri deri altından neden sadece yakarak çıkarabiliriz?	226
Neden soğuk havada ya da heyecanlanınca küçük tuvaletimiz daha sık gelir?	227
Sıcak suda yıkanmış tabaklar neden daha çabuk kurur?.....	228
Saçımızı tarayınca neden kabarıır?	229
Araba camlarının bir yerlerine sert bir darbe geldiğinde neden yuvarlak çatlaklar oluşur?	230
Balinalar neden intihar ederler?	232
Normal ampuller hemen yanarken floresanlar neden birkaç defa yanıp söndükten sonra yanarlar?	233
Greyfurt neden acıdır?.....	234
El tırnaklarının ayak tırnaklarından daha hızlı uzamasının nedeni nedir?	235
Sümüklü böcekler üzerlerine tuz dökülünce neden erirler?	236
Hayvanlar tek başlarına doğururlarken, insanlar neden yardıma ihtiyaç duyarlar?	237
Neden bazı baklagiller gaz yapar?	238
Kar neden beyazdır?	239
İnsan uykusunda öksürebildiği halde neden hapşırılmaz?	240
Köpekbalıkları neden durmadan yüzerler?.....	241
Amerikalıların elektrikli aletleri neden sadece 110 voltla çalışır?.....	243
Deneylerde neden hep fareler kullanılır?	245
Göz dalması neden olur?	246
Güneşe bakınca neden hapşırırız?	247
Yılanlar neden deri değiştirirler?.....	248
Yüksek gerilim hatlarına konan kuşlar neden çarpılmaz?	250

Neden Kuzey Yarı Küredeki sıcaklık Güney Yarı Küredekenden daha fazladır?.....	251
Gece kar yağdığı zamanlarda neden gökyüzü kızıl bir renk alır?.....	252
İnsanlar karanlıktan neden kokarlar?	254
Uyurken neden daha çok üşürüz?.....	256
Acı bir şey yediğimizde neden burnumuz akar?.....	257
Neden horlarız?	258
Parmaklarda olduğu gibi eklemler neden kütler?	259
Neden dalgıçlar denize sırt üstü atlarlar?.....	260

Nasıl?...

Yüzümüz nasıl oluyor da, biz utanınca kendini ele verip kızarıyor?	263
Sayı sistemi nasıl ortaya çıktı?.....	265
İki gözümüz olduğu halde nasıl tek görüyoruz?	266
Kış uykusuna yatan hayvanlar nasıl beslenir?	267
Eskimolar buzdan evlerini nasıl ısıtırlar?.....	268
Sadece tek tarafını gösteren camlar nasıl yapılıyor?	269
Bilgisayarlarda kullanılan optik mouse'lar nasıl çalışır?	270
Dünyanın yerçekimi insanları nasıl kendine bağlar?	272
İnci nasıl oluşur?.....	273
Yumurtanın şekli nasıl oluşur?	275
Maçlarda topun hızı nasıl ölçülür?.....	277
Ateş böcekleri nasıl ışık üretirler?	278
Uçaklar yıldırımlardan nasıl korunur?.....	279
Bilgisayar klavyeleri nasıl çalışır?.....	280
Ayılar nasıl oynar?.....	281

Anadolu adını nasıl almıştır?	282
Balayı fikri nasıl doğmuştur?	283
Toprak solucanları ikiye bölündükleri zaman bile yaşamaya nasıl devam edebiliyorlar?	285
Denizaltı nasıl batır?	286
Siyam ikizleri nasıl oluşurlar?	287
Denizanaları insanın vücuduna değince nasıl yakar?	288
İnsanlar mantık hatalarını nasıl yapar?	289
Yaz ve kış saati uygulamalarında saatlerin hangi saatte geri ya da ileri alınacağı nasıl belirlenir?	291
Su kertenkeleleri suyun üstünde nasıl koşarlar?	292
Aseton ojeyi nasıl çıkartır?	293
Nasıl sarhoş olunur?	294
Balıklar nasıl uyur?	295
Çift sarılı yumurtalar nasıl oluşur?	297
Uzayda ölen insanlar zamanla nasıl bir değişikliğe uğruyorlar?	299
CD'ye kayıt nasıl yapılır?	300
Midyenin yaşını nasıl öğreniriz?	301
Mayalanacak yoğurt olmadan süt nasıl yoğurda dönüşür?	304
Kışın yaprağını döken bitkiler nasıl solunum yaparlar?	305
Fotokopi makinesi nasıl çalışır?	307
Kadınlarda süt nasıl oluşur?	308
Havai fişek nasıl farklı şekillerde patlar?	309
Camın şeffaflığı nasıl sağlanır?	310
Bilgisayarlar nasıl satranç oynar?	311
Teflon mutfak gereçlerine hiçbir yemek yapışmadığı halde bu gereçlere teflon nasıl yapıştırılır?	312
Kalbi ya da diğer organları olmayan canlılar nasıl	

yaşarlar?	314
Fosforlu bir cisim karanlıkta nasıl parlıyor?	315
Cinsiyetlerin oluşumu bilimsel olarak nasıl açıklanır?	316
Yürüyen merdiven nasıl yürür?.....	318
Bilgisayarlar bilgiyi nasıl saklar?.....	319
Mikrodalga fırınlar yiyecekleri nasıl çok kısa sürede ısıtabiliyorlar?	320
Çekirdeksiz üzüm, çekirdeği olmadan nasıl üreyebiliyor?	322
Pusula nasıl oluyor da kuzeyi gösterebiliyor?	323
Ciğerlerimizdeki havayı nasıl oluyor da üfleterek soğuk, hohlayarak sıcak olarak dışarı verebiliyoruz?	324
Termoslar içine konulan suyu nasıl sıcak ya da soğuk tutar?	325
Kafeinsiz kahve nasıl elde edilir?	326
Evreni ışıtan yıldızlar nasıl ışık üretirler?.....	328
Aydınlıktan karanlığa geçince gözlerimizin karanlığa alışması nasıl olur?.....	329
Buzdolabı nasıl soğutur?	327
Nasıl oluyor da cama kurşun işlemiyor?.....	332
Sözlük	334
Kaynakça	338

ACABA...

NOEL VE YILBAŞI ARASINDA NE FARK VARDIR?

Noel (Noel Günü veya Noel Bayramı), Hıristiyanlar tarafından Mesih olarak kabul edilen İsa'nın doğum gününün geleneksel olarak kutlandığı yıllık tatildir. Noel'de, İsa'nın doğum günü kutlamasıyla birlikte çeşitli âdetler de yerine getirilir. Antik çağlardan beri kutlana gelen Pagan ve Roma kış festivalleeri olan Yule ve Saturnalia'daki uygulamalar Noel'in kökenini teşkil etmektedir.

Günümüzün Noel kutlamalarında genellikle, İsa'nın doğumunun canlandırıldığı oyunlar sahnelenir, Noel ağaçları süslenir, ışıklı ev, bahçe, cadde süslemeleri yapılır, hediyeler alınır, tebrik kartları verilir ve Noel arifesinde Noel Baba'nın gelişi simgesel olarak canlandırılır. Yaygın Noel temaları; iyi niyet, sevecenlik ve ailenin birlikte zaman geçirmesi olarak sıralanabilir.

Noel, her yıl Hıristiyanlarca 25 Aralık'ta kutlanır. Kutlamalar 24 Aralık'ta Noel arifesiyle başlamış olur ve bazı ülkelerde, 26 Aralık akşamına kadar devam eder. Hıristiyanların çoğunlukta olduğu ülkelerde Noel tatili yeni yıl tatiliyle birleştirilir. Bazı Doğu Ortodoks Kiliseleri, Jül Sezar takviminde 25 Aralık'a denk gelen 6 Ocak'ı Noel olarak kutlarlar. İsa'nın gerçek doğum günüyle ilgili çeşitli rivayetler olsa da geleneksel olarak 25 Aralık Noel olarak kutlanır.

Miladi takvim başlangıcı olan yılbaşı kutlamaları ile Noel kutlamaları tarihlerinin yakın olması sebebiyle sıkça karıştırılır. Noel kutlamalarının temelinde yukarıda anlattığımız gibi İsa'nın doğumunu kutlama geleneği yatmaktadır. Yeni yıl kutlamalarının geçmişi ise Eski Romalıların 1 Ocak'ta yaptıkları yeni yıl kutlamalarına dayanmaktadır. 31 Aralık'ı 1 Ocak'a bağlayan gece kutlanan yeni yıl ile Noel şenlikleri temelde birbirinden farklı olmakla birlikte, âdet ve gelenekler açısından Hıristiyanlar arasında karışmış vaziyettedir.

Türkiye'de Noel kutlamaları Hıristiyan nüfusun çok az olması nedeniyle kamuoyunda hissedilmemektedir; ancak yeni yıl 31 Aralık'ı 1 Ocak'a bağlayan gece büyük bir kitle tarafından kutlanmaktadır. Bu nedenle yeni yılın ilk günü, 1 Ocak, tüm Türkiye'de resmi tatildir.

Noel kutlamalarına eski kültürlerdeki pagan ve putperest âdet ve gelenekler oldukça etki etmiş, bu âdetler zamanla Hıristiyanlığın uygulama alanlarına dâhil edilmiştir. Hıristiyan olmayan toplumlarda ve bölgelerde bu âdet ve gelenekler "yılbaşı kutlamaları" adı altında yayılmıştır.

BİR İNSAN HIÇ UYUMADAN KAÇ SAAT DURABİLİR?

Uyku insanoğlunun en temel ihtiyaçlarından biridir. Az uyuduğumuz ya da hiç uyuyamadığımız günlerde kendimizi hayattan bezmiş gibi hissederiz. Kendimize gelmemiz için birkaç saatlik bir uykunun bile yeteceğini düşünürüz böyle zamanlarda. Az uyumanın bile dengemizi bozduğunu düşünürsek, acaba insan hiç uyumadan kaç saat yaşayabilir?

Bu sorunun deneysel olarak cevabı 264 saat, yani yaklaşık on bir gündür. Şaşırtıcı ama 1965 senesinde, Randy Gardner adında, on yedi yaşında bir lise öğrencisi, bir bilim fuarında bu dünya rekorunu elde etti.

Başka birçok araştırmada, normal bireylerin sekiz günden on güne kadar uyanık kaldığı, dikkatle yürütülen deneyler yapılmıştır. Bu bireylerden hiçbirinde ciddi tıbbi, sinirsel, fizyolojik ya da psikiyatrik problemler görülmemiştir. Bununla birlikte, deneye katılanların hepsinin de, uykusuzluk arttıkça, ilerleyen ve belirginleşen bir şekilde konsantrasyon sağlamada, motive olmada, algılamada ve diğer yüksek zihinsel süreçlerde zayıfladıkları gözlenmiştir. Buna rağmen, bütün denekler, bir-iki günlük uykudan sonra normal hallerine dönmüşlerdir.

Chicago Üniversitesi'nde, Allan Rechtschaffen'ın uyku laboratuvarında farelerle yapılan deneylerde, iki hafta boyunca

ca uyumamanın bu hayvanlarda ölümlerle sonuçlandığı görülmüştür. Uykuya dalıp dalmadıklarını anlamak için, bu sıçanların beyin dalgaları sürekli olarak kontrol edilmiştir. Hayvanlar her seferinde, uykuya dalar dalmaz uyandırılmıştır. Ölüm sebebi kesin olarak açıklanamamış fakat hipermetabolizmayla ilgili olabileceği öne sürülmüştür.

Çok nadir görülen Morvan sendromu gibi bazı hastalıklarda da hastanın aylarca hiç uyuyamadığına rastlanmıştır. Hastanın kendini uykulu ya da yorgun hissetmediği, fakat genellikle aynı zaman aralığında halüsinasyonlar gördüğü saptanmıştır.

Sonuç olarak uykusuzluktan ölen hiçbir insan rapor edilmiş değildir. Fakat uykunun ertelenebilse de hayatımızdan çıkarmayacağımız bir şey olduğu bir gerçektir.